

Stichting Noordster terug op Scheveningen

Dr. Lelykade 156
2583 CN Den Haag
Email: info@sch236.nl

PRAAIRAPPORT SCH 236

Praaibericht No. 14 – januari 2020

Het eerste praairapport in het nieuwe jaar mag vanzelfsprekend niet beginnen zonder de aloude Scheveningse wens: 'Al ét nôdige'! In vroeger tijden hoorde men ook wel 'Zegen en Bewaering' – de wens die men mee gaf wanneer de schuit vanaf het strand weer naar zee ging. Met die gedachte zijn ook de werkzaamheden op de Noordster weer van start gegaan. 2020 wordt een belangrijk jaar – onze Noordster viert 70 jaar...

Korte terugblik

Daarbij mogen we terugzien op een voorspoedig verlopen 2019, waarin aan boord veel werk werd verzet. De Noordster kreeg haar masten terug met de originele tuigage, het achterdek zijn oorspronkelijke hekwerk en koekoek. De koelkast met kombuis werd ingekort tot de oorspronkelijke lengte. Het voormalige tonnenruim onderging een volledige gedaanteverandering. Het dek werd weer een echt vleetloggerdek met platte luiken en krebbes. De *gangway* werd naar midscheeps verlegd - en dat is nog maar een greep. Tijdens Vlaggetjesdag en Sail op Scheveningen hielden we open huis: ruim 4.000 bezoekers maakten kennis met het werk van de Noordster. Op 27 juni hadden we een geslaagde open dag voor alle donateurs en we kregen maar liefst twee keer maximale subsidie van de Stichting Initiatief op Scheveningen (SIOS). U kunt het allemaal en nog veel meer lezen in ons Jaarverslag 2019 dat binnenkort verschijnt.

Afbeelding: Stapelloop Noordster

Noordster 70 jaar

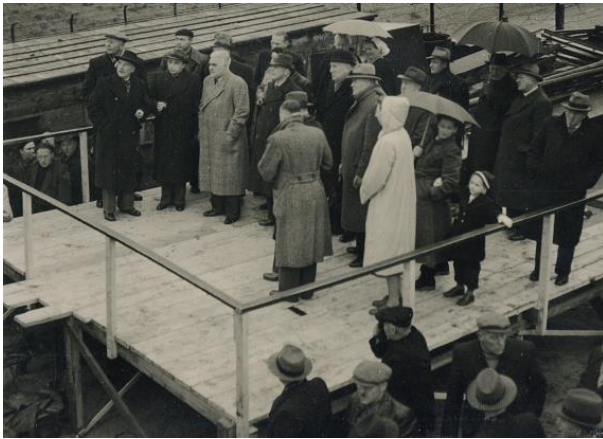
Ter afsluiting van de restauratieteelt werd op 6 december de jaarlijkse Bouweteelt - oftewel Stapelloopborrel gehouden, waarbij werd gevierd dat de Noordster zeventig jaar geleden op 15 december van de Scheveningse Sleep van stapel liep. Bij die gelegenheid werd de derde editie van het Lied van de Noordster ten gehore gebracht en naar oud Schevenings gebruik door de bestuursvoorzitter een vijf verzen tellende 'uitboezeming' voorgedragen, waarvan als voornaamste vers:

*'t Bestuur dankt ieder voor zijn werk
Door arbeid, sponsoring en donatie.
Uw inzet maakt de Noordster sterk:
Da's een bijzondere prestatie.*

De feestelijke bijeenkomst werd gesponsord door Rederij Groen, Lunch & diner café Zarautz en Marcel de Zoete, alias de Zingende Slager, die sfeervolle liedjes ten gehore bracht. Voor hun financiële en feitelijke steun zijn we hen bijzonder dankbaar. Die dank gaat ook uit naar Tim Damen van het Havenpaleis, die tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst op 6 januari voor de kibbelingen zorgde.

Rectificatie

Bert van der Toorn en Nico Mos overhandigden voor het in te richten museum een eerste collectiestuk waarmee de geschiedenis van de Noordster in beeld gaat worden gebracht: de stapelloop van de Noordster. Het document stond in de bijzondere feesteditie van het Praairapport van 15 december afgebeeld met onder andere een foto van het gezelschap dat vanaf een speciaal gebouwd platform toezag hoe de Noordster vanaf de Scheveningse sleephelling het water in gleeed. Abusievelijk werd daarbij vermeld dat wethouder mr. J. Van Aartsen als derde vanaf links op de voorste rij staat. Dat is fout: hij staat er (met grijze hoed en rechts van de man in lange grijze jas) als *tweede*. Van tien personen op de foto weten we wie zij zijn; naar de identiteit van de overigen wordt onderzoek verricht.

Afbeelding: gezelschap op sleephelling

Afbeelding: Oudste Cor van der Harst met stakelpot in 1951

Bijzondere bezoeker aan boord

Zaterdag 25 januari hadden we een bijzondere bezoeker aan boord. Cor van der Harst (1932) monsterde in 1950 als oudste op de Noordster aan. Hij komt ook voor in de documentaire 't Schot is te boord, waarvoor in 1951 opnamen aan boord werd gemaakt. Daarop staat de 18-jarige Cor te stakelen met een zgn. stakelpot. Met in petroleum gedrenkte brandende lappen stof waarschuwt hij passerende scheepvaart voor de aanwezigheid van de vleet, opdat deze niet wordt overvaren. Met een soortgelijke stakelpot stond Cor van der Harst nu 70 jaar later weer aan boord. Van de bemanning uit 1950 is hij als enige nog in leven.

Afbeelding: Dezelfde in 2020

Aanwinsten

Ten behoeve van onze museale collectie kregen we van hem een werkend kompas uit de jaren vijftig. Dat zal te zijner tijd in de brug een plekje vinden.

Karel Pronk schonk een warreleutel – een grote platte houten spaan waarmee de haring in een langwerpige houten bak, de zgn. warrebak, door de stuurman met zout werd vermengd. Het was daarbij zaak om op de juiste hoeveelheid zout te letten.

Afbeelding: houten warreleutel

Voortgang werkzaamheden

Afbeelding: trawlgalg stuurboord achter

Bovendecks werden aan stuur- en bakboord de achtergalgen geplaatst, zoals die samen met de voorgalgen voor de trawlvisserij werden gebruikt.

In de galg komt nog een blok te hangen, waar de lijn overheen loopt die de winch met het trawl-net verbindt.

Afbeelding: trawlgalg bakboord achter

Afbeelding: entree trap naar publieksruimte

De entree van de trap die van het dek naar de publieksruimte leidt werd aan weerszijden van een beschermende afscheiding voorzien.

Op het achterdek werd de koekoek voltooid en het kwadrant van de stuurinrichting geplaatst.

Afbeelding: kwadrant en koekoek op achterdek

Benedendecks kwamen in het vooronder de eerste kooien gereed en worden voorbereidingen getroffen voor de museale inrichting. Het plafond wordt voorzien van isolatiedoek en in de 'filmhoek' werd een groot beeldscherm geplaatst, dat afkomstig is van de Vlaardingse museumlogger VL 92 Balder.

Belangrijke sponsoring in natura

Eens in de zoveel jaar moet de Noordster een hellingbeurt ondergaan om de scheepshuid na te lopen. Dit jaar is het zover. Het helling en het te plegen onderhoud is een kostbare zaak. We zijn daarom bijzonder verheugd dat vier bedrijven hebben aangeboden dit voor hun rekening te nemen. Van Laar Visserij Ketting in IJmuiden neemt de hellingbeurt in IJmuiden voor zijn rekening en doet al het ijzer- en plaatwerk. Verfleverancier Jotun in Spijkenisse levert daarbij gratis de verf voor onder en boven de waterlijn, Maaskant Shipyards in Stellendam loopt de motoren na en Hubel Marine uit Rotterdam maakt de Noordster vaarklaar voordat wordt omgevaren naar IJmuiden. De hellingbeurt vindt naar voorlopige planning plaats in augustus. We zijn de vier sponsors bijzonder dankbaar voor hun steun – het gaat alles bij elkaar om een substantieel hoge kostenpost die nu niet ten laste van de restauratierekening van de Noordster komt.

Afbeelding: Noordster met nieuw want voor de kant

Uw donatie

Steun van sponsors en vrienden is voor het Noordsterproject van essentieel belang. U hebt van onze 2de penningmeester Nico Mos inmiddels het verzoek ontvangen om uw donatie voor 2020 te voldoen, en ook die van 2019 als u dat nog niet hebt gedaan. Voor uw bijdrage – van € 23,60 of meer - wil ik u alvast bijzonder bedanken

Dankzij uw gevende hand ligt straks een mooie Noordster voor de kant!

Vanaf brug en bestuurstafel van de Noordster wens ik u een Behouden Vaart in 2020!

Mr Henk Grootveld

Voorzitter Stichting Sch. 236 Noordster terug op Scheveningen